

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

SZERKESZTOI SZÁLLÁS:

külső monostorutca 152 szám alatt.

Megjelen e lap hetenkint négyszer u. m. Vasárnap, Kedden, Csütörtökön és Szombaton.
Ara évnagydre 3 ft o. 6. Hirdetési ár: négyhasábas sorért először 7 kr, másodsor 6 kr, harmad-
szor 5 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előzetes s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

KIADÓ-HIVATAL:

Köszönetek, STRIN J. könyvkereskedése.

Korond. aug. 14-kén.

(D) Akármilyen lesz azon küzdelem végső sora, mely a Kárpátok között most foly, s melyet Európa a mi magyar nemzetünk kérdésének nevez; a magyar értelmiség megnyugtathatja öntudatát azon meggyőződés által, hogy az ő szellemi harcában, s meggyőződésében a magyar királyság összes népe osztozik.

Azon apró harezűredékek, kiket a nem magyar nemzetiségekből a reactio részint önkénytelen, részint önkényes eszközeivé tett, s kikre az osztrák miniszterek által fogalmazott leiratban feltűnő hivatkozás történik; a közvéleményben bizonyosan nem gyökereznek. Nézzük meg bár a közsorsu népet, s tapasztalni fogjuk, hogy annyi titkos izgatás sem tudta őket felbolygatni a magyarok ellen, mert e nép józan eszével belátta, hogy a magyar azon rendszer ellen folytat harcot, mely egy évtized alatt már-már tönkre juttatta a népet, mind a mellett, hogy éppen most kapván ez földbirtokot, nagyobb boldogságot remélhetett ez új évtizedben, mint a mennyit a multban birhatott.

Tapasztalat alapján érzi a nép, hogy mindön a század szelleme előtt meghajolt birtokos osztálynak jobbággya lenni megszűnt, egy mindent kizsároló kormányrendszer nagyobb áldozatokat csikart fel rajta, mint a mennyit ért azelőtti robotja, és így ő felszabadult az egyes jobbággyaság alul, hogy az új Ausztria jobbággyává válhasson.

Semmi kormányrendszer nem képes ugyan a népek szegényebb osztályait oly sorsba helyezni, hogy azok az árkádai boldogság rőzsapárnáin szenderegessenek, azonban, a kik a magyar és osztrák törvénykezési s közigazgatási rendszert összehasonlítják, a kik tudják mennyiben került abélyegilleték, s még mennyivel többre az ügyvédi tanácsok, iratok, és a peres ügyben kiszállott császári biztosságok napidjai, a kik tudják, hogy 20—30 forintot kellett a szegény embernek fizetni oly ügyekért, a miket most sajátkezüleg irt kérelem, s egy öt garassal díjazott válasz által jól ellátnak, a kik tudják, mely kinzó volt a jó dohányhoz szokott magyar népek szívni a gyomorhaborító rosz monopolizált dohányt, vagy annak surrogatúráját a száritott marti-laput, mely kinos lehetett a román pásztornak, midőn a jó dohányt természetű Oláhfejedelemségből juhaival hazájába visszatért, s a határ-szélen le kelle hánynia kedves utitársát a jó török-dohányt, a kik tudják hogyan kellett a munkás népek vitriolozott pálinkát innia, s elhalnia a mérges élvezet miatt kora halállal, a kik tudják, mely gyötrő az, midőn új törvény, új alaku bűnöket állít meg, s a vértanu és bandita egy lánczon szenvednek, hogy így összezavarodjék az erkölcs fogalma a bűn fogalmával, a kik látták, hogy a honnak és szabadságnak eltiprói hogyan húzták bitófákra a hazájokért meglehet túlélkesülteket, de mindenestre magas és szent célokért hevülöket, a kik mindezt elgondolják, azok könnyen felfoghatják, hogy a nép, a melyen, mint vesző paripán, a reactio lovalgolni akar, alatta csak fictio, s ha e népre csakugyan reálulne le fogná őt vetni magáról bosszusan.

Mi, kik a néppel gyakran érintkezünk látjuk azt, hogy a magyar értelmiség magatartása minden ajku népek abszolút többsége által igazolva van, s óriás közvélemény áll azon mozgalom háta megett, melyet irodalom és diplomacia magyar kérdésnek nevez. Innen van az, hogy míg egynehány a reactio befolyása alatt álló bécsi lap a nyomorultságig menő rámutatással keresi nyilatkozatunkban a közhelyeket, melyekből a köztünk lakó népekre nézve valami izgatót kisajtolhassan, addig a külföld figyelembe sem veszi azon izgatást s annak eredményeit; előttük a magyar kérdés, mint óriás szobor áll, s a nemzetiségek erőszakolt, de alapelkülű bújogatása csak főtelen borsó, mely e szobor márványához nem ragad. Bécs és Augsburg határain kívül nincs egy nagyobb körre ható irodalmi szózat, mely a magyart népelekezeti elfogultsággal vádolná, sőt szó sincsen a külföldi sajtóban ezen vessző-paripáról; ámbár pedig úgy az angol, mint a francia és német lapokból s röpiratokból világosan

látható, hogy a külföldi publicisták a magyar viszonyokat nagy szorgalommal tanulmányozták. De minél bensőbb tanulmányozták, annál inkább megfogták győződni, hogy Európában egy ország alkotó nemzet sincsen, mely annyira ohajtja a lehető legteljesebb szabadság s nemzetiségi szabad fejlődés által magához vonzani a föle különböző nemzetiségeket mint azt a magyar tette és akarja is tenni. — A francziák, olaszok, angolok, poroszok, s maga Ausztria saját területein csak saját nemzetiségeket ismerik, s áll ottan örökre azon elv: „si fueris Romae romano vivite more“; míg a mi municipiumainkban kiki saját nemzeti nyelvét korlátlanul használhatja, sőt minden nagyobb nemzetiség nyelvén iratnak a jegyzőkönyvek; ám pedig a magyar királyságot éppen úgy a magyar nemzet alkotja, mint a francziát a franczia, a porost a porosz.

Nyíltan bocsátjuk összehasonlítás alá egész világgal, s egész világ közvéleménye előtt a nemzetiségek iránybani szabad gondolkodásunkat, s vajha azon urak ott a magasban, kik most oly nagyon buzognak az általuk mesterségesen készített töredéki demonstratiók mellett, igazolni képesek lettek volna tizenkét évi korlátlan uralmok alatt azon követelt méltányosságot a nemzetiségek irányában, mely most kezd papírjaikon állani, de a melynek gyakorlati alkalmazására képtelenek valának saját mindenhátóságuk korszakában, s melyet most is mint lépésszót használnak fel, de a mint általa céljokat elérnek újból csak chymérának kiáltanak ki az egészet, s újból leütnék az épített kártyavarárt, a mint leütnék a mult évtized elején.

Azok, kik a magyar királyságot mindenkép felbontani akarják, hogy szétagolt darabjait egy osztrák állam sovárgott egységébe könnyebben beolvashassák, a mi az egységes Magyarországgal sohasem sikerülhetne, felhasználhatnak a minő fegyvert akarnak céljaik elérésére, csak hogy a néptömegek felizgatására használni szokott fegyvernek két éle van, akkor is ha ezen izgatások sikerülhetnek.

Nálunk azonban a nép nagy többsége még emlékezik az alkotmányos magyar királyság boldogabb korára, s az egységes Ausztria uralma alatt hordott tizenkét esztendő gyötrelmeire, s az egyszerű földész vagy havasi pásztor, s legalsó műiparos önként érzi a különbséget mi a két rendszer között létezett.

És nem csalódunk, ha minden szebeni s szentmártoni octroyozott gyülekezeti daczára, hiszszük azt, hogy nemzetkülönbség nélkül a jobb lét után sovárgó nép nagy többsége a magyar királyság önálló alkotmányosságának visszavívásától várja saját boldogságát és nyugalmat.

Es ha jönni fognak viharos napok, nehéz küzdelmek, alig ha csalódní fogunk azon reményünkben, hogy főnnebbi állításunkat az összes királyság népei végre is igazolni fogják.

Deák Ferencz fölrási javaslata.

(Vége.)

Mintán tehát Erdélynek azon országgyűlése, mely az egyesítési törvényt alkotta, szorosan az akkori törvények értelmében alakult, szászok és románok szintugy befolytak a követek választásába, részt vettek az országgyűlési tanácskozásokban, szavaztak kényszerítés nélkül, s nem egy közülük az egyesülésre szavazott, — és akképen az egyesülés nagy többséggel határozott el — lehet-e alaposan állítani, hogy a szászok és románok szabad beleegyezése nélkül alkotott az egyesítési törvény, — s lehet-e annak érvényét ennélfogva tagadni? Vagy talán az egész román és szász népek kivétel nélkül beleegyezése lett volna szükséges a törvények érvényességéhez? A legmagasabb királyi leirat — úgy látszik — csakugyan ezen nézetből indult ki felhozott ellenvetésében; mert azon ellenvetésnek minden egyéb magyarzata ellenkezik a történetekkel. — De ki fog-e terjesztetni ezen nézet az osztrák birodalmi tanácsra is? — érvényteleneknek fognak-e tekinteni annak minden oly határozatait, melyekbe például a cseh vagy lengyel követeknek a cseh vagy lengyel népek valamely része bele nem egyezett? Pedig a birodalmi tanácsban nemcsak külön nemzetiségek, hanem külön országok vannak képviselve, s ott inkább fordulhatnak elő esetek, melyekben hasonló ellenvetésnek több nyomátéka lehet.

Igaz, hogy az országgyűlésen, mely az egyesítést elhatározta, főképp a kiváltságos osztály volt csak képviselve, s a népek, kivált a román és magyar népek, nagy tö-

mege nem birt befolyási joggal. — De ez természetes következtetés volt Erdély közjogi állásának, mely 1848 ig ott szintugy, mint Magyarországon, főképp aristocraticus volt. — Ezt azonban az egyesítési törvények érvénye ellen éppen úgy nem lehetne alaposan felhozni, a mint nem szabad és nem lehet Magyarországon azon törvényeknek erejét kétségbe vonni, melyek mellett a trónörökös a dicsőségesen uralkodott Habsburgi háznak előbb fiágára, későbbben nő-ágára is megállapított, pedig ezen törvények is a kiváltságos osztály által a nem kiváltságos népek befolyása nélkül alkotottak.

Azt sem lehet alaposan állítani, hogy az egyesülésről alkotott magyarországi és erdélyi törvények teljes törvény erőre nem léptek. — Tudja mindenki, hogy az 1848-ban Pesten tartott országgyűlésre, mely már népképviselői alapján alakult, Erdélynek minden választó kerülete választottak és küldöttek képviselőket. — Ezeknek megválasztása az egyesítési, s azzal kapcsolatban álló választási törvény szerint történt. — A nép választotta meg azokat és pedig nagy részben szász és román nép; voltak a megválasztott képviselők között románok és szászok is. — Az egyesítési törvényeknek azon része tehát, mely az országgyűlési képviselőkre vonatkozik, s melynek alapján mi most Erdélynek meghívását mindenek előtt sürögöljük, egész terjedelmében tettegre is hajtott. — Elfogadta tehát, s tettegre teljesítette az egyesülést Erdély népeinek azon része is, mely annak megállapításánál jogot nem gyakorolhatott. — Tettegre elfogadta s teljesítette azt a román és szász nép, mely szintugy választott, mint a magyar, s melyből azon egyének, kik a választók bizodalmat bírtak, meg is választottak s az országgyűlésen meg is jelentek.

A beligazgatásnak azon átalakítását, mit az egyesülés szükségessé tett, a magyar miniszteriumra bízta a törvény. — A miniszterium meg is kezdte már ezen, hosszabb időt igénylő munkát, s együtt működött az erdélyi viszonyokat leginkább ismerő férfakkal; de a közbejött zavarok, és a hamar kiüthött háboru gátolták a munka befejezését. — Végre az abszolút rendszer Magyarországnak és Erdélynek alkotmányos állását elnyomta, s Erdélyt is német rendszer alá kényszerítve, Magyarországtól tettegre ismét elszakasztotta. — Lehet-e annál fogva: mert valamely törvény egyes részeinek tettegre végrehajtását közbejött zavarok, háboru és fegyveres hatalom egy időre megátolták, magát a törvényt kötelező erő nélkülűnek s jogilag fenn nem állónak mondani, s nem sokkal természetesebb-e az a következtetés, hogy miután a közbejött zavarok és háboru már megszűntek, — miután ünnepélyesen kimondották, hogy alkotmányosság lép az abszolút rendszer helyébe, s a magyar alkotmány is visszaállítottatik, — a törvény egész terjedelmében hajtassék végre? Ha komoly az abszolút rendszernek teljes megszüntetése iránti szándék, nem lehet akadály, mi a teljes végrehajtást, mely Magyarországot felelős kormányának leend feladata, még ezentul is gátolhatja.

Nem tudjuk, miképpen veszélyeztetetné az egyesítés Erdély nem magyar ajku lakosainak nemzetiségi érdekeit. — Hiszen ugyanazon törvény, mely az egyesítést megállapította, Erdélyben is felszabadította a népet, kimondotta az egyenjogúságot, a polgári s politikai jogokat a népek minden osztályaira s nemzetiségére kiterjesztette, s az egyesítésnek legelső következtetése az volt, hogy azon különbség, mi jogok tekintetében egy részlől a magyar, székelly és szász nemzet — más részlől a román nemzet között előbb fenállott, azonnal meg lön szüntetve. Mi Erdély nem magyar ajku lakosainak nemzetiségi érdekeit szintugy teljes mértékben fogjuk méltányolni, mint a magyarországiakét. De éppen azért is szükséges, hogy Erdély is a törvény értelmében országgyűléstíntre azonnal meghívassék, s a nemzetiségi érdekek felett velünk együtt tanácskozhassék, mert ha a ki nem egészített országgyűlés, melyhez ők meg nem hivattak, kényszerített távollétükben, s így minden befolyásuk nélkül rendelkeznek az ő érdekeik fölött is, sokkal több joggal lehetne majd érvénytelennek mondani ezen rendelkezéseket, mint az egyesítési törvényt, mely az ő jelenlétükben, az ő befolyásuk mellett alkotottat.

Azt sem értjük, mik lehetnek a birodalom azon igényei, miket a legmagasabb királyi leirat Erdélyt illetőleg biztosítani óhaj? Erdély is szent István koránájához tartozik, Magyarországot királyán kívül másnak ahhoz jogos igényei nem lehetnek.

Horvátországot az 1848-diki törvények sem akarták bekebelezni Magyarországra; hanem azt saját territoriummal bíró külön állásu társországnak kívánták tekinteni, mely Magyarországgal ugyanazon törvények alatt közjogi viszonyban áll. Magyarországot a horvát nemzet jogait 1848-ban sem akarta sérteni, s nem gondolhatta: hogy azon törvények, mik az ország alkotmányát az igazság és szabadság érdekében szélesebb alakra fektették, s a testületi kormányzat helyett parlamentáris kormányzatot hoztak be, keserű érzelmeket s ellenszégülést idézzenek elő Horvátországban. Magyarországon minden jogokat, melyekkel maga birt, Horvátországgal is megosztott. Horvátországnak beligazgatási ügyei már előbb is a magyar kormányzások alatt állottak; s az 1790-dik évi 58-dik törvényezik, mely azokat a magyar királyi helytartótanács alá rendelte, egyenesen Horvátországot kiváratának folytán lön alkotva. Semmi újabb viszonyt, semmi szorosabb függést nem állapítottak meg tehát az 1848-ki törvények az által, hogy a testületi kormányzat általános megszüntetésével Horvátországot beligazgatási ügyeit

zik, alkotmányoszerűnek nem tekinthetünk, s el nem fogadhatunk.

Szorosan ragaszkodunk az ország alkotmányos önállósághoz, s ennél fogva az örökös tartományok irányában sem ismerünk el semmi más szorosabb kapcsolatot, mint a mi a sanctio pragmaticában van megállítva.

El nem fogadjuk a múlt évi okt. 20-kán kiadott császári diplomának, s folyó évi február 26-án kiadott patensnek Magyarország névére szándékolt kiterjesztését, s azoknak tartalmát sem tanácskozásainkban alapul nem vehetjük, sem Magyarországra kötelezőnek el nem ismerhetjük.

Ünnepélyesen tiltakozunk az ellen is, hogy a birodalmi tanácsnak Magyarország felett bármilyen részben törvényhozási vagy rendelkezési hatalma lehessen, s kijelentjük: hogy mi abba képviselőket küldeni nem fogunk, s minden oly választástokat, mik az országgyűlésen kívül e célra nem találnak törvényesnek, valamint az ily választásoknak elfogadását is alkotmányunk megsértésének nyilvánítván, el nem ismerjük, hogy az ekkép választottak Magyarországot bármilyen tekintetben képviselhesék.

Mintán Magyarország felett s annak jogairól a törvényes királynak és nemzetnek alkotmányoszerűleg egyesült akaratán kívül senki jogosan nem rendelkezhetik: ezennel kinyilatkoztatjuk, hogy a birodalmi tanácsnak Magyarországra s a kapcsolatos részre vonatkozó rendeleteit alkotmányelleneseknek s érvénytelenségeknek kell tekintenünk, semmi terhet, semmi kötelezettséget, mit a birodalmi tanács megállapít, semmi kölesont, melynek felvételét elhatározza, az állam vagyonának semmi eladását, mihez beleegyezését kimondja. Magyarországra névére alkotmányoszerűnek, s ennél fogva kötelezőnek el nem ismerünk s kénytelenek leszünk azt minden időben úgy tekinteni, mint az ország beleegyezése nélkül jogtalanul történt.

Kijelentjük, hogy a nemzetnek azon alkotmányos jogát, miszerint saját adója s katonasága felett mindig saját országgyűlésen rendelkezett, továbbra is sértetlenül akarjuk fenntartani s annak a birodalmi tanácsra leendő átruházásába soha bele nem egyezünk.

Szorosan ragaszkodunk az ország azon alkotmányos jogához, miszerint a törvényhozó hatalom mind új törvények alkotására, mind a már szentesített törvényeknek magyarázására, módosítására, vagy eltörlésére névére a fejedelmet s a törvényesen egybegyűlt országgyűlést illeti. Nem tekinthetjük tehát alkotmányosnak a törvényhozó hatalom egyoldalú gyakorlását, semmi octroyozást el nem fogadhatunk, s el nem ismerhetjük azt, hogy a már szentesített törvények bármilyen részben egyoldalú hatalommal felfüggesztethessenek, módosíthatassanak, vagy eltörlőthessenek. Ennél fogva ragaszkodunk az 1848-diki törvényekhez is egész terjedelmükben, s azokat, mint alkotmányoszerűleg hozott s királyi megerősítéssel ünnepélyesen szentesített törvényeket, teljesen jogérvényűeknek tartjuk.

Kijelentjük, hogy az ország gyűlésének törvényszabta teljes kiegészítése előtt sem törvények alkotására, sem a királyi hitelevél feletti érkeztetle nem bocsátkozhatunk.

Kijelentjük végre, hogy az ország jelenlegi kormányzatát, különösen a nem alkotmányos tisztviselőinek abszolút hatalmu eljárását törvényelleneseknek, s a hazai törvények sulya alá esőknek, a törvény ellen kivetett és behozott direct s indirect adókat, s azoknak fegyveres erővel behajtását, alkotmányellenesnek vagyunk kénytelenek tekinteni.

Fájdalommal látjuk, hogy Felsőleg a legmagasabb királyi leirat által minden kölesont érkeztetlet lehetetlenné tett, s azoknak fonálát végkép megszakasztotta. A legmagasabb királyi leirat nem áll a magyar alkotmány alapján; hanem az abszolút hatalommal kiadott, s alkotmányunk lényegével ellenkező császári diplomát és patenszt főtörvényül tűzte ki; minket pedig a hon iránti kölesont s mi felelősi állásunk s önmeggyőződésünk szorosan a magyar alkotmányhoz kötnek, mi csak annak alapján tanácskozhatunk. E két egymástól eltérő, sőt egymással ellenkező irány, ohajtott egyesülésre nem vezethet. Nekünk az irányt legszentebb kölesontgúnk tűzte ki, s azt elhagynunk nem szabad. — Mely sajnálattal mondjuk ki tehát, hogy a legmagasabb királyi leirat folytán kénytelenek vagyunk mi is az országgyűlési érkeztetletet fonálát megszakasztottnak tekinteni.

Lehet, hogy nehéz idők következnek ismét hazánkra, de a megszegett polgári kölesont árán azokat megváltanunk nem szabad. Az ország alkotmányos szabadsága nem oly sajátunk, melyről szabadon rendelkezhetünk; hitünkre bízta a nemzet annak hit megőrzését, s mi felelősek vagyunk a haza és önkétségünk előtt. Ha tűrni kell, tűrni fog a nemzet, hogy megmentse az utókornak azon alkotmányos szabadságot, melyet őkől örökölt. — Tűrni fog esztendő nélkül, mint ősei tűrték és szenvedtek, hogy megvédhessék az ország jogait; mert a mit erő és hatalom elvesz, azt idő és kedvező szerencse ismét visszahozhatják, de a nemzet, félve a szenvedésektől, önmaga lemondott, annak visszaszerzése mindig nehéz s mindig kétséges. — Tűrni fog a nemzet, reményelve a szebb jövődőt, s bizva ügyének igazságába.

Kik egybírán mély tisztetlettel vagyunk Császári Királyi Főlségnek legalázatosabb szolgálói.

Magyarországnak országgyűlésileg egybegyűlt képviselői.

VI-dik közleménye *)

az erdélyi muzeum-egyleti pénztárába befizetett alapítványokról és részvényekről.

A) Urbéri papirban: gróf Kemény Sámuel ur alapítványa 10,000 ft, Dévai János ur 10 évi részvénye 40 ft.

B) Azon részvényesek, kik részvényüket 1860-ra és 1861-re befizették: Mikó Samu az 1-ső és 2-dik évre 10 ft 50 kr, Bartha János 10 ft 50 kr, Pálffy Antal 10 ft 50 kr, Sáni László 10 ft 50 kr, Stüger Béla 10 ft, Botár Ferenc 10 ft, Kis Lajos 10 ft, Szigethi György 10 ft, Banyai Pál 10 ft 50 kr, dr. Kolozsvári János 10 ft, Lészai

*) Az előbbi közlemények láthatók a „Kolozsvári Közlöny” 1860-diki 14. 17. 77. 79. 80. 81. 93. 100. 101. és az 1861-diki 83-dik számaiban, valamint a „Korunk” folyó évi 116. számában.

Lőrincz 10 ft, Varga Lajos 10 ft, n. b. Ince Mihály 10 ft 50 kr, t. Horváth Pius 10 ft, Kohn Sándor 20 ft, Szeles Farkas 10 ft, Kosztin Tamás 10 ft, Sebess Ferenc 10 ft, dr. Nágel Emil 10 ft, Moldován László 10 ft 50 kr, Décsi Pechy Ferenc 10 ft, Vogel János 10 ft, Sallai István 10 ft, Babb János 10 ft 50 kr, Lemény Ferenc 10 ft, 50 kr, t. Fekete János 10 ft 50 kr, Horváth Samu 10 ft 50 kr, t. Matuschik János 10 ft, t. Eröss Gáspár 10 ft, t. Való Mihály 10 ft, t. Engloner Vincze 10 ft, t. Végő József 10 ft, t. Váradi Mór 10 ft, Pataky Ferenc 10 ft, Bíró Pataky Louise 10 ft, Vajda János 20 ft, t. Ágoston Károly 10 ft, Kürti Béla 10 ft 50 kr, Makoldi Samu 10 ft, gróf Kornis Miklós 10 ft, Szabó Károly 10 ft, Szeremlei Lajos 10 ft, Májor János 10 ft, Szentes Márton 10 ft, Tirska Gyula 10 ft, Gyergyai Ferenc 10 ft, prof. Maiszner János 10 ft, t. Rácz Vazul 10 ft, t. Cipári Timotheus 10 ft, t. Papfalvi Constantin 10 ft, t. Alután Szilárd 10 ft, t. Sörényi Tivadar 10 ft, t. Boér István 10 ft, Csizsár József 10 ft, Fornszek Gusztáv 10 ft, Franzén József 10 ft, Olasz Károly 10 ft, Hegedüs Sándor 10 ft, prof. Szabó Samu 10 ft, Gyarmathi János 10 ft, Kapronczai Dani 10 ft, Beregszászi Ferenc 10 ft, dr. Feuregger Károly 10 ft, id. Rácz József 10 ft, Ungvári György 10 ft, Czece Kálmán 10 ft, Peile Ottó 10 ft, Márkovics István 10 ft, Kovács Ferenc 10 ft, Barabás Kálmán 10 ft, Vojt Izidor Gergely 10 ft, Konec Imre 10 ft, Török Emmánél 10 ft 50 kr, t. Elekes Károly 10 ft, károly-fejérvári casino 20 ft, Fogarassy Antal 20 ft, Danfy Károly 10 ft, gróf Pejacevics Márkné 10 ft, Lassel Ágoston 10 ft, t. Raffai N. János 10 ft, Erdélyi Indali Péter 10 ft, Tokai Pál 10 ft, t. Berzay Elek 10 ft, t. Csaplár Benedek 10 ft, Cserkúti Cz. József 10 ft, t. Horváth Ferenc 10 ft, t. Kulhánek Antal 10 ft, t. Lekner Imre 10 ft, t. Nagy Márton 10 ft, t. Trittemer László 10 ft, t. Való József 10 ft, t. Székely Mózsef 10 ft, t. Ferenczi Mózsef 10 ft, t. Pap Mózsef, t. Nagy Lajos 10 ft, t. Buzogán Áron 10 ft, t. Ferencz Józsi 10 ft, Pittner Gáspár 10 ft, kap. Horváth Gergely 10 ft, tanár Gyulai Pál 10 ft, tanár Lengyel Dani 10 ft, tanár Szilágyi Sándor 10 ft, tanár Gothárd József 10 ft, kap. Szabó Lajos 10 ft, ifj. Szabó József 10 ft, Szabó Béla 10 ft, Cseh Ignác 10 ft, Cseh Katalin 10 ft, Cseh Eleonora 10 ft, Sinkovics Ignác 10 ft, Vajna Ferenc 10 ft, Bartók Károly 10 ft, Cserei Zsuzsanna Emilia 10 ft, Vajna Ignác 10 ft, sz. katonai közleg 10 ft, Zámblér László 10 ft, Zámblér Julianna 10 ft, Domokos Mihály 10 ft, Horváth Ignác 10 ft, Nagy Lajos M.-Vásárhelyről 10 ft, Borsos Samu Enyedről 20 ft, Mihelyes Zsigmond 20 ft, Kerekes János 10 ft, Ballók Ferenc 10 ft, Nagy Ferenc 10 ft, Bogdán István 10 ft, Erdősi Mihály 10 ft, Forró Ferenc 10 ft, Szele István 10 ft, Cseh Miklós 10 ft, gr. Lázár József 10 ft, Bíró Miklós 10 ft, Vajda Ferenc 20 ft, t. Macskási János 10 ft, t. Balogh János 10 ft, Lendvay László 10 ft, Megyesi János 10 ft, Vajda Simon 10 ft, szentkirályi Hofman Amália 10 ft, Frendl Ferenc 10 ft, Pap Áron bánya h. 10 ft, Henter Geyza 10 ft, Zsuzsanna Maria 10 ft, Tornya Etelka 10 ft, Mohai Sándorné 10 ft, Teleki József 10 ft, Molnár Lajos 10 ft, Elekes György 10 ft, Pap László 10 ft, ifj. Mohai Sándor 10 ft, Köblös Miklós 10 ft, Pap Vilmos 10 ft, gróf Toldi Lőrincz 10 ft, Pallós István 10 ft, Senor Ágoston 10 ft, Megyes Bálint 5 forint 50 kr; középső Vojth Jakab 10 ft, id. Vojth Jakab 10 ft, ifj. Vojth Jakab 10 ft, Vojth János 10 ft, Hoffer József 10 ft, Flott Adolf 10 ft, Kiss Samu 10 ft, Eltétő Péter 10 ft, m. Fekete Mihály 10 ft, Kabós Gergely 10 ft, Domokos Samu 10 ft, Szász Károly 10 ft, Berényi Lipót 10 ft, Nagy János g. t. 10 ft, m. Kadási Dániel 10 ft, Topler Károly 10 ft, Dörgő Gábor 10 ft, Székely-Udvarhely városa 100 ft, tasnádi casino 10 ft, Gombos Sámuel 10 ft, Henter Károly 10 ft, Szomoldi Károly 10 ft, Koronka Károly 10 ft, Fodor Mihály 10 ft, Büllöni Pál 10 ft, Benicz Sámuel 10 ft, Kovács Sándor 10 ft, Pap János 20 ft, Barath Zsigmond 20 ft, Basa Miklós 10 ft, Koronka László 10 ft, Hersényi Samu 10 ft, Hersényi János 10 ft, Szalánczy Gábor 10 ft, Körösi Sándor 10 ft, Mike György 10 ft, Szébeni Pál 10 ft, Baresay Gábor 10 ft, K. Horváth Elek 10 ft, Kosztján Győző 10 ft, Mike Béla 10 ft, Vizi József 10 ft, Hersényi Bálint 10 ft, Tamás Robert 10 ft, id. Ponori József 10 ft, Lybloy Schuller 10 ft, Gidófalvi István 10 ft, Zilah városa 50 ft, Baczó Gábor 10 ft, Kriza János 10 ft, Köcsi Károly 10 ft, Vajna Antal 10 ft, Sebessi Ádám 10 ft, Lőrinczi György 10 ft, Varga Endre 10 ft, Zakkai János 10 ft, Déák Zsigmond 10 ft, Hiri Ferenc 10 ft, Kerekes Sándor 10 ft, Luka Sándor 10 ft, Vincze Ferenc 10 ft, Ábrahám János 10 ft, Czell Benő 10 ft, Polgári Lajos 10 ft, Koronka Lajos 10 ft, Harmath Ferenc 10 ft, Bereczky Károly 10 ft, Török István 10 ft, Gégenbauer József 10 ft, Dékány Ernő 10 ft, nagyenyedi casino 1-ső és 2-dik évre 40 ft, özv. Zeyk Domokosné 10 ft, dr. Donogány Jakab 10 ft, Sárpaty Zsigmond 10 ft.

C) Tíz évi részvény befizettek egyszerre: Árkosi Lajos 40 ft, Ánvánder Antal 42 ft, Csonka Ferenc 52 ft, 50 kr, retgei Enyedi István 42 ft, dr. Szabó Vazul 40 ft, Szenk József 42 ft, Hassenmüller Tivadar 40 ft, Szoboszlai György 40 ft, t. András István 52 ft 50 kr, Beregszászi Sándor 40 ft, püsp. Bodola Sámuel 40 ft, Naszádi Sándor 40 ft, Tolvaj Zsigmond 40 ft, Volf János 40 ft, Ócsai Sámuel 40 ft, Pávai V. Elek 50 ft.

Közli
Bányai Vitális,
muz. egyll. pénztárnok.

(Folytatjuk.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— Holnap Kolozs megye állandó bizottmányának rendes ülése lesz.

— Zagrabból írják a „M. O.”-nak, hogy a magyar országgyűlés felirata zagrabi politikai körökben igen jó hatást tett s hihetőleg irányul fog szolgálni a horvát országgyűlésnek e napokban tárgyalás alá vevendő feliratára névére.

— Csánád megye b. Vay Miklós ö nmígának a kancellári pályán tett küzdelmeiért elismerést, Bács me-

gye b. Vaynak és gr. Szécsennek üdvözlő nyilatkozatot szavaztak; Turóc megye pedig b. Vayt, gr. Szécsent, Szögényi Lászlót és Zsedényi Eduárdot tagokká választották.

— Szögényi László a leküszönt másod kancellár 10,000 ft évi nyugdíj nyert.

— A nagyváradi zsidók egy része elhatározván, hogy istenitisztelőik azon részeit, melyek eddig német nyelven folytak, jövőre magyar nyelven végzendik, az orthodox községtől különváltak magyar-zsidó egyházak község cím alatt. Egyházuk f. hó 16-dikán szenteltetett fel Löw Lipót szegedi főrabbi által, ki gyönyörű szónoklatában kiemelve a zsidók korszerű haladását, megemlítette, hogy az elvált egyházak község a régivel legnagyobb békében él, de a haladás zászlója alatt imáit magyar nyelven akarja végezni. A felszentelési ünnepélyt, melyen Biharmegye főispánja, a megyei hatóság és nagyszámu közönség volt jelen, a „Szózat”-tal fejezték be.

— Erdélyi kath. püspök Haynald Lajos ö nmíga a tepliczi fürdőből visszatérve már több nap óta Budapesten van s a Margit szigeten lakik.

— Tályán, Zemplén megye egyik hegyaljai mezővárosában közelebről borzasztó tűzvész pusztított. A császár ö felsége értesülve e rendkívüli csapásról, 4000 forintot küldött gr. Szapáry önkéntes huszárezredes által a szerencsétlenek között azonnal kiosztandó segélyadománnyal.

— Mint irodalmunk s nemzeti nyelvünk mind nagyobb kiterjedésének egyik újabb tanujelét említhetjük meg azt, hogy Poroszországban Magdeburgban b. Diecz Sándor nyelvészeti jelölt Dózsa D. versei köztül az „Ejmadár” című nagy költemény s az „Izidorához” irt epistola igen jól sikerült német fordításával lepte meg a napokban azon költemények szerzőjét. E fordításnyólból látszik, hogy a derék philolog alaposan érti nyelvünket s ura lévén saját nemzeti nyelvének, alig emlékeztünk, hogy magyar költeményt ily szabatosan fordítottak volna ekkorig németre.

POLITIKAI HIREK.

— Az „Indep.” egyik párisi levelezője 11-dikéről írja: „Az itteni közönség figyelmé csaknem kizárólag Pest felé fordul, s fölemlítve Deák felirati javaslatának a két ház részéről történt elfogadását, közli egész terjedelmében azon javaslatot, melyet a nemzetiségi kérdéskörben választott országgyűlési bizottság készített. Ugyanazon lapnak bécsi levelezője a felől elmélkedik: mit fog most tenni a kormány? Ha, ugymond, a magyarok és horvátok nélküli szűkebb körű birodalmi tanács végzéseit az egész birodalomra névére érvényeseknek nyilatkoztatja a kormány, nem is említve azon valószínű esetet, hogy a csehek és lengyelek is ki fognak maradni, világos, hogy a pénzügyi operációk, melyeket ily gyűlés által szavaztatnak meg, nem részestülnek a közönség bizalmában. Nincs Európában töképezés, a ki a bir. tanács által elegendőleg látna képviselve a monarchiát, melynek felénél több nem akarja jogait elismerni. Habár Rothschild tagja a felsőháznak, bir. szerint, világosan kifejezé e eszmét egy Plenerrel folytatott beszélgetés közben. Egy másik töképezés hasonlóképp nyilatkozott.”

— A kölni lap pedig a feliratról elmélkedve, többek közt így szól: „Csak attól tartunk, hogy nekünk, kik az egész osztrák birodalmi tanácsot és alkotmányosságot mindig mint árnyékjüket a falon tekintettük és tárgyaltuk, nagyon és hamar igazunk leendő. Egy bécsi felkiált: Most nekünk osztrákoknak mindent fel kell áldoznunk, hogy újra az absolutismus és bankrót karjaiba ne essünk. Mi pedig tartunk tőle, hogy Ausztriában, fájdalom! oly kevésbé lesz elkerülhető az absolutismus, mint az állam pénzbeli tönkrejutása!”

— A „Gazette di Milano”-nak írják Veronából: „II. Ferencz áruhába öltözve Veronába érkezett. Romából július 28-dikán indult el, s itt a Radeczky régi szállásában szállt meg. Három bibornok van kíséretében egyszerű papir ruhában. Azt mondják sok pénzzel jöttek. Az utazás célja ismeretlen. Mantua körül sok hidászati eszköz szállítása foly.

— A „Moniteur” hivatalosan jelenti, hogy a császár és a porosz király közti találkozás jövő october hónap fog megtörténni francia területen.

— A francia hajóhad számára a toborzás Párisban és a megyékben nagyban foly. Folyó hó 15-dikén pedig a tartalék-hajóhadosztály alakítására névére rendelet jelenik meg. Az angol hadi készülődések is nagy szorgalommal és nagy mérvben folynak. Mint tudva van a parlament 250,000 font sterlinget szavazott meg vétes hajók és uszítógekre.

— Párisban a legfontosabb helyi esemény a 8-kán a Márs mezején tartott nagyszerű katonai szemle. Magán tábornagy, az első hadtest vezére vitte a főparancsnokságot az ide özpontosított 45,000-nyi sereg fölött. A csapatok 4 órakor d. u. helyökben állottak. Öt óra előtt kevéssel érkezett meg mind a császár, mind a svéd király, az előbbi St.-Cloudból, az utóbbi a Tuileriákba jöve; mindkettő lóháton. A császár a legnevezetesebb svéd érdemjelt s a svéd király a becsületrend nagy szalagját viselte. A svéd király nagy figyelemmel kísért mindent, 10-kén reggel indult el a chalonsi táborba, a császár egy hadsegéde kíséretében, s az nap éjjel volt visszaérkezendő. A császár csak aug. 14-kén indul oda; a svéd király pedig 12-kén utazik vissza Stockholmba.

— Oly időben élünk, mond a „Siccle,” midőn a pénzügyi győzelmek épp oly jelentékenyek, mint a katonaiak. A bürö egy harezmező, a hol néha egy nemzet sorsát escomptirozzák. Az egy milliárd, melyet az olasz kölesontre aláírtak, egy nagy megnyert tikközet. És a mi nagyon érdekes, ez alkalommal Ausztria is az olaszok soraiban vívott. Mutatják az aláírás lajstromok, melyekre számos bécsi bankár neve van följegyezve.

— A montenegrói fejedelem ultimatumot küldött a zultánhoz, melyben a fejedelemség függetlenségét és családja örökösödési jogának elismerését kívánja — s még hozzá egy kis kikötőt az Adrián, meg új határszabályozást.

— Ragusai hírek szerint a montenegróiak e hó 9-én

30 darab szarvasmarhát vettek el a spizziaktól; 11-dikén 15 törököt öltek meg. Aug. 12-ke éjjelen a főkelők egy osztrák őrzőket állítottak meg, melyhez egy török lovas csatlakozott volt.

Konstantinápolyból minden fegyverfogható katona rumelini hadsereghez küldetett. A szultán komolyan akar fellépni Montenegró, Szerbia és a Dunafejedelemségek ellen. Csak a gárda és a zaptiák (csendőrök) maradtak Stambulban.

A hercegovinai események a legnagyobb mértékben foglalkoztatják a diplomatiát; Ausztria különösen van érdekelve általuk; mindent is elküvetett a békés kiegyenlítés érdekében. Konzulainak törekvései azonban megbiúsultak, mert ezeket a francia és orosz ügynökök lépései mindig ellensúlyozták. A bécsi török követ már jelentette is, hogy Omer parancsolatot kapott támadólag lépni fel. A porta elhárít magáról minden felelősséget. Boszniában két körülszáncolt tábor állítatik.

Nador-Fejérvárról írják, hogy az utóbbi időkben Belgrad, Bukurest és Montenegró kázt igen élénk mozgásban van a távirati sodrony.

A hercegovinai felkelők számát 25,000 emberre teszik. Tüzérségük is van. A határszállón lévő osztrák egységek folyvást szaporítottak.

Milos szerb fejedelem is intézett Stambulban egy ultimatuszert jegyzéket.

Ujabb. A bécsi „Fortschritt“ ez a centrálsta lap, mely az alkotmányunk elleni gyűlölet nyilvánításában s a pesti országgyűlésnek az egész mivelte

lág rokonszenvével találkozó eljárása feletti bosszús ingerkedésben valamenynyi társain tul szokott tenni, csütörtöki számában következő jóságokat mond az utóbbi felirat leendő sorsáról, következőképpen:

„A feliratra adandó válasz ezuttal nem fog hosszabb időt igényre venni, miután a kir. leirat alapelvei fentartatnak s kimerítőbb indoklás többé nem szükséges. Miután ezen elvek, jelesen a februáriusi alkotmány rendithetetlen érvényessége, a felirat alapelveivel ellenmondásban vannak, semmi kétség az országgyűlés feloszlata iránt.

Ez utóbbi egyébiránt nem semmi rendkívüli lépés, miután valahány alkotmányos országban gyakran fordul elő az eset, hogy a kormány az országképviseletet feloszlattja, ha nem tud vele megegyezni, hogy az országra hivatkozzék.

A Magyarországi értekezés lehetségesítését bizonyára egy osztrák minster sem fogja eldobni, ha az az öszszállam elvével egyeztetethető. Azért könnyen meglehet, hogy Magyarországnak, belügyei vezetésére, külön ministerium fog engedményeztetni; de a mely semmi sem lenne egyéb, mint névváltoztatása a mostani központi hivataloknak. A tárnok ám nevezetessék belügy-, az országbíró igazságügyministernek sat.

Ez soha sem is volt vita tárgya, hanem arról volt a szó, hogy egy állam hatalomkérdése, a pénz- és had-

ügy öszzpontosított kezelése csorbát ne szenvedjen; s ettől ellállani semmiképpen nem lehet.“

Ezen, habár a régi öszzpontositási erőszak szokott okoskodási modorában, de legalább némi mérsékelt komolysággal elmondott szavak után, ismét visszacsúszik a „Fortschritt“ régi szerepébe s beszél a „gyűlöletpart méregfogainak elszedéséről, a külföldi öszszeesküvés hegyének kitöréséről, az országot elárasztó naftaáradat forrásának kiszáritásáról sat. Szerinte t. i. sem az országgyűléssel sem a jelenlegi megyegyűlésekkel nem lehet egyezkedni. Természetes tehát, hogy ez utóbbiakat is sprengolni kell. Csak azt mondaná meg egyuttal a Fortschritt, hogy ha már a megyegyűlésekkel sem remél boldogulhatni, honnan veszi az új megyéket?

Péntek reggeli lapokat, a csütörtöki ünnep miatt nem kaptunk.

Gabonaár Kolozsvártt augst. 15-én 1861.

(Bécsi mérője osztrák értékben.)

Tisztabúza 5 frt 60 kr. Elegybúza 4 frt 40 kr. Rozs 3 frt 23 kr. Árpa 1 frt 80 kr. Zab 1 frt 60 kr. Török-búza 3 frt 35 kr. Pityóka 1 frt 70 kr. Marhahús 18 kr.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

H I R D E T E S E K.

HIVATALOS.

(238)

P á l y á z a t.

(1—3)

Zilah sz. kir. város főorvosi állomása concursus útján lévén bétöltendő, azok, kik e 315 osztrák frt fizetéssel ellátandó hivatalra pályázni kívánnak, folyamodványaikat folyó 1861-dik évi szeptember hó végéig Zilah város tanácsához adják be. Szilágyi János, főjegyző.

NEM HIVATALOS.

(237)

(1—2)

Biharmegyében kebelezt Széltalló és Bárdfalú községek határait nézve a volt cs. k. nagy-várad i urbéri törvényszék előtt báró Frimontnő ő nagának fölperessége alatt indított, a rendszer közbejött változásánál fogva függőben maradt szabályozási és tagosítási perek útján összesített királyi kisebb haszonvételekből befolyt pénz feletti számadás megvizsgálása, és egyéb netalan szükségrendő intézkedések tétele, tekintve további utasítás adás végett az illető nagyságos és tekintetes közbirtokos urak folyó 1861 évi october hó 10-ik napján d. e. 10 órakor, Margita mellett fekvő N.-Paczal községben a t. bárónő t szti lakán, személyes, vagy igazlandó biztatásból: Megbízáshoz: Kálmán György s. k.

(229)

(2—4)

A cs. k. osztrák-állam összes tartományaiban annyira elhírhedtnek ösmert, Némethon első orvosi testületei által megvizsgált és a magyarhoni magas cs. k. helytartóságtól kitűnő alkalmazhatóságáért engedélyezett ugynevezett Weber-féle

Á t a l á n o s

KÖSZVÉNYGYÓLCS

mely mindennemű

köszvény, csúz, hurut, hülési bajknál, tagszaggatások s több eféle minden ilyenem kéz és láb göröcsöknél, fűhüléses fájdalma knál, dagadt tagoknál, roktanásoknál, oldalnyilalásoknál, biztos eredményű, első, gyorsan és bizonyosan segítő eszköz, alkalmazható. Ára osomagonként használati utasítással együtt 1 ft. 5 kr. nehéz fájdalma knál kétszeres erejű 2 forint 10 kr. osztr. érték.

valamint a szintén elhírhedt általános párisi seb-tapaszt minden lehető nemű sebeknél, fúzamodásoknál, marjulásoknál, fagyásoknál és tyukszemeknél alkalmazható szer. Tégelyenként használati szabályokkal 35 kr. o. é. egyedül csupán valódi minőségben kaphatók:

Kolozsvártt Wolff János ur gyógyszerterárába és a Wendler J. örökösöknél. Aradon Probst J. F. urnál. Beszterczén Dietrich & Fleischer urak kereskedőskibe. Fogarason Figuli Adolf J. urnál. Hatzfelden Tolbis János ur kereskedésében. Károly-Fejérvártt Wagner József ur könyv- mű és zeneszer kereskedésibe. Kámpolungon Kozinsky György urnál.

A Weber Károly féle ugynevezett általános köszvénygyólcok győgyerejű hatása, valamint az alhajítás és izom-köszvényes bajknál, ha szinte egyszerűen több testrészek is szenvednének, éppen ny ezen tagrészeknek, idült és káros megtámadása alkalmával tartós használatoknál, különösen pedig mint megelőző s akadályozó-óvszer a köszvényes bajokra hajlandó egyéneknek, kik utazás vagy hivatali foglalkozások alkalmával a légmérésékleti változásoknak ki vagynak téve, mint alólírt által megpróbált szer, helyben hagyottak találtott. Grätz, februar 28-án 1856. Somavilla J., tudor gyakorló orvos.

Hiv. üzl. szám 565.

A fennebbi hiv. üzl. szám alatt általam aláírt jegyző által, az eziránt mái napon bélyegtelen ívre felvett jegyzőkönyvre vonatkozólag, hivatalos pecséttemmel megerősítve helybehagyólag bizonyítom, hogy ezen bizonyítvány az itten Albrecht utcában 405. szám alatt lakó tudor és gyakorló-orvos Somavilla J. ur által sajátke-züleg íratott legyen alá. Grätz, martius 8-án 1856.

Nedwed Antal, cs. k. jegyző.

(228)

(6—6)

Haszonbéri hirdetmény.

Az erdélyi unitárius nemes Statusnak nemes Alsó Fejér vármegyében Ladamoson, N. Szent-ből csak két órai távolságra lévő rész jószágá, ugymint maga az udvarház, körülette fekvő gabona, csár, istálló, szép kiterjedésű szántó és haszálló helyeivel s gyümölcsöseivel, e folyó 1861-ik évi szeptember 29-ik napjától kezdve jövő 1868 ik évi aprilis 24-ik napjáig, hat és fél évekre haszonbérbe kiadó, a haszonbéri feltételekről és a jószág terjedelméről tudomást vehetni helyt Ladamoson gazdatiszt Kovács Jánosnál, s Kolozsvártt Ferencz Mozenál belső magyar-utczában 410. szám alatt.

(234)

(3—6)

Eladó ház.

Szentegyházutczában a 475 szám alatti 7 szoba-, konyha-, élés kamara- és istállóval ellátott ház eladó. Értekezhetni hidutca 302 szám alatt.

Cs. kir. szabadalmazott és első amerikai szabadalmat nyert

(157) | 18/5 (5—12)

atalán kedvelt

ANATHERIN-SZÁJVIZE

bécsi fogorvos POPP J. G. urnak. Ára 1 ft. 40 kr. o. é.

Ezen tíz év óta használatban lévő szájjíz a fog- és szájrészekre nézve mint egyike a legjobb óvszereknek bizonyult be, magas és főfüraságok által toltette-eszközül használtatik, névszerint pedig a legkitűnőbb orvosi egyéniségek által számos bizonyítványokkal helyeseltet-vén, minden további dicséretés fölösleges. Található Bécs minden gyógyszerterárában ugyan-azon a t.

FOG-ÓLOM.

melylyel az ember sajátkezüleg dughatja be odvas fogát. Ára 2 ft. 10 kr.

Cs. kir. legm. kiválta.

ANATHERIN-FOGPÁSZTA. Ára 1 frt 22 kr.

NÖVÉNY-FOGPOR

Ára 36 kr. o. é.

Bizományosok:

Kolozsvártt: Wolff J. és Kudy J. gyógyszer. Tordán: Wolff G. gyógyszer. Szebenben: Zóhrer és Müller, Steiner gyógyszerész. Brassóban: Fabick János fia és G. János fia. Károly-Fehérvártt: Sander gyógyszer., Rusz, Wagner könyvtár. Segesvártt: Misselbacher J. M. Beszterczén: Dietrich és Fleischer. Dézsen: Kremer S. Déván: Büchler A. Nagy-Váradon: Janky J. Huzzela. Fogarason: Nehrer. M.-Vásárhelyen: Büchler D. és Fogarasi. Balásfalván: Kovrig T. Szász-városon: Leonhardt J., és Wotsch gyógyszerész urak. Szász-Régenben: Traugott és Wachner. Zilahon: Ifj. Ábrahám Gábor. Debreczenben: Bezler gyógyszer., Salizman, és Czanak J. urak.

STEIN JÁNOS

könyvtárusnál Kolozsvártt kapható: Legújabb műlap!

Hunyadi János halála,

1456-dik évben. — Ára 4 ujfirt.

Az 1861 évi april 2-kán Pesten egybegyűlt országgyűlés képviselő-házának naplója, I. kötet.

Hiteles kiadás. Ára 2 frt 50 kr.

La guerre et la Paix

ercherches sur le principe et la Constitution du droit des gens, par Proudhon 2 kötet 5 ft. 25.

De la justice dans la revolution et dans l'eglise par Proudhon 12 kötet. 11 ft 25 kr.

La societé en france

et le gouvernement. Ára 3 ft. 75 kr.

Memoiren von Klapka.

Klapka jól talált arczképével,

Ára 8 forint o. é.

ORBÁN BALÁZS

Utazás keleten,

Az eddig megjelent 4 kötetnek ára 4 forint osztrák értékben.